

การใช้วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ ในห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นางสาวศุภิษา พันธุ์ณวิบูลย์

ศูนย์วิทยพัสดุ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

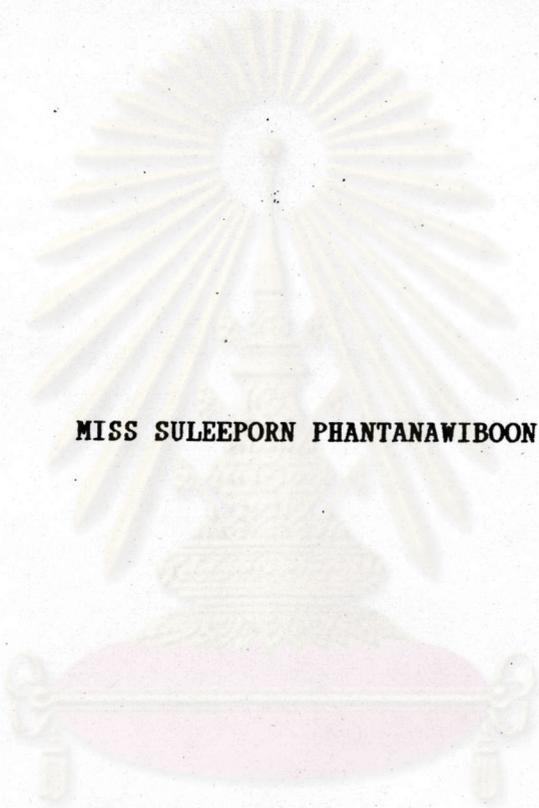
ISBN 974-578-617-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017720.

117884792

**THE USE OF ENGLISH LANGUAGE JOURNALS IN THE
FACULTY OF MEDICINE LIBRARY, KHON KAEN UNIVERSITY**

MISS SULEEPORN PHANTANAWIBOON

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts**

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-617-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การใช้วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ ในห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
โดย   นางสาวศุภิษา พันธุ์ธนวิบูลย์
ภาควิชา   บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมพิมล กุลบุญ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

ดร. วัชรวิทย์
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ทวาร วัชรวิทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ดร. อรุณ
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศจี จันทวิมล)

ดร. ...
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมพิมล กุลบุญ)

ดร. ...
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์กลุ่มจิตต์ พลายเวช)

ดร. ... *ดร. ...*
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาวิตรี แห่งสภา)

ศุภพร พันธุ์อนันต์ : การใช้วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ ในห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น (THE USE OF ENGLISH LANGUAGE JOURNALS IN THE FACULTY
OF MEDICINE LIBRARY, KHON KAEN UNIVERSITY) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.พรณพิมล
กุลบุญ, 315 หน้า. ISBN 974-578-617-9

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ ในห้องสมุดคณะแพทย-
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในด้านปริมาณการใช้ สาขาวิชา และอายุของวารสารที่มีการใช้ และเพื่อ
ศึกษาวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้ ในห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จากการ
อ้างอิงในบรรณานุกรมมาตรฐาน

ผลของการวิจัยปรากฏว่า วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้ ในช่วงการเก็บรวบรวม
ข้อมูลช่วงที่ 1 มีจำนวน 180 ชื่อ รวมความถี่ของการใช้ 1,550 ครั้ง และในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูล
ช่วงที่ 2 มีจำนวน 175 ชื่อ รวมความถี่ของการใช้ 1,210 ครั้ง วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้
ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกันมีจำนวน 202 ชื่อ รวมความถี่ของการใช้
2,760 ครั้ง เมื่อพิจารณาตามลักษณะการใช้พบว่า การใช้ภายในห้องสมุดมีความถี่ของการใช้ใน 2 ช่วง
ของการวิจัยรวมกัน 1,298 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.029 มากกว่าการยืมออก การถ่ายสำเนาวารสาร
และการยืมระหว่างห้องสมุด นอกจากนี้ยังพบว่าวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้สูงถึงร้อยละ 80.14
ของจำนวนความถี่ทั้งหมดในช่วงการวิจัยทั้ง 2 ช่วงรวมกัน มีจำนวนถึงร้อยละ 40.41 (วารสารที่มีการใช้
89 ชื่อแรก) ส่วนวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้ทั้งในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และ
ช่วงที่ 2 พบว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ประเภทสาขาวิชาของวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้มากที่สุดคือ สาขาวิชาอายุรศาสตร์
และวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้มากที่สุดมีอายุระหว่าง 0-5 ปี หรือ อยู่ในช่วง 6 ปี

ในด้านการศึกษารายชื่อวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้จากการอ้างอิงในบรรณานุกรม
มาตรฐานพบว่า มีจำนวนถึง 201 ชื่อ เป็นวารสารวิชาการภาษาอังกฤษทางการแพทย์ทั่วไป 14 ชื่อ และ
เฉพาะสาขาวิชา 187 ชื่อ

จากวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีปริมาณการใช้ และมีการอ้างอิงในบรรณานุกรมมาตรฐาน
ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สามารถนำผลที่ได้มาจัดอันดับความสำคัญของรายชื่อวารสาร
วิชาการภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในการบอกรับ และหยุดบอกรับ ให้สอดคล้องกับงบประมาณของห้องสมุด

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ ..... ศุภพร พันธุ์อนันต์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

SULEEPORN PHANTANAWIBOON : THE USE OF ENGLISH LANGUAGE JOURNALS IN THE FACULTY OF MEDICINE LIBRARY, KHON KAEN UNIVERSITY. ADVISOR : ASSO. PROF. PANPIMON KOONLABOON, 315 PP. ISBN 974-578-617-9

The purpose of this thesis was to study some aspects of the use of English Language journals in the Faculty of Medicine Library, Khon Kaen University frequency of use, subject fields, publication date of the used journals and citation in standard bibliographies.

Research findings revealed that : - (1) In the first period of study, 180 titles were used 1,550 times while 175 titles were used 1,210 times in the second period. Altogether 202 titles were used in both periods 2,760 times. (2) The frequency of internal use was 1,298 times (47.029%) which was more than circulation, photocopying, and interlibrary loan use in both periods. (3) The most used journals in both periods which have frequency 80.14% accounted for 40.41% (the first 89 titles) of the samples. (4) The correlation between journals in the two periods was of medium significance. (5) The subject fields of the most used journals was the Practice of Medicine. (6) The most used journals were those published within the last 6 years. (7) 201 titles of journals used were cited in standard bibliographies, 14 titles in general medicine and 187 titles in specific fields.

From studying the frequency of use and citing in standard bibliographies, the Faculty of Medicine Library, Khon Kaen University could use the findings to rank the titles of English language journals in considering the subscription and cancellation according to the finance of the library.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ ..... ศัลยพร พงษ์อรุณมณี

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๒

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรตติมล กุลบุญ
ที่ได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ รวมถึงการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนเป็นอย่าง
ดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ศรี จันทิมล ประธานกรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์กลุ่มจิตต์ พลายเวช ผู้ช่วยศาสตราจารย์สำวิตรี แห่งสภา
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่หน่วยวารสารและเอกสาร
และหน่วยอื่น ๆ ในห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ให้ความช่วยเหลือ
และให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

และท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ เพื่อน และน้อง บรรณารักษ์ในหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงไป
ด้วยดี

ศุสิทธิ์ พันธุ์ณวิบูลย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิและแผนผัง.....	ด
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
แนวเหตุผล.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
คำอธิบายศัพท์ในการวิจัย.....	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	19
ประเภทของวารสารทางการแพทย์.....	19
พัฒนาการของวารสารทางการแพทย์.....	20
การประเมินวารสาร.....	21
วิธีการประเมินวารสาร.....	22
การศึกษาการใช้.....	22
การวิเคราะห์การอ้างอิง.....	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การนับจำนวนบทความ.....	24
การเปรียบเทียบ.....	24
การส่งแบบสอบถาม.....	27
การประเมินวารสารทางการแพทย์.....	28
การวิเคราะห์การอ้างอิง.....	28
การศึกษาการใช้.....	29
การเปรียบเทียบ.....	29
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.....	30
การแบ่งสายการบริหารงาน.....	31
หลักสูตรการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์.....	37
ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.....	37
การแบ่งส่วนราชการ.....	37
งบประมาณ.....	41
บุคลากร.....	41
สิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุ.....	42
บริการของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์.....	43
หน่วยวารสารและเอกสาร ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์	
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.....	44
งบประมาณวารสาร.....	46
การดำเนินงานวารสารและเอกสาร.....	46
การจัดหา.....	46
การเตรียมวารสารและเอกสารก่อนบริการ.....	49
การจัดเก็บ.....	49
การบริการ.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเตรียมวารสารเพื่อเย็บเล่ม.....	51
การเก็บสถิติ.....	51
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	52
ขั้นตอนการวิจัย.....	52
การศึกษารายชื่อวารสารวิชาการภาษาอังกฤษในห้องสมุด คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.....	52
การรวบรวมบรรณานุกรมมาตรฐานทางการแพทย์และสาขา วิชาที่เกี่ยวข้อง.....	57
การศึกษารายชื่อวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้ กับรายชื่อวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่อ้างถึงใน บรรณานุกรมมาตรฐาน.....	58
4. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	244
รายการอ้างอิง.....	256
ภาคผนวก.....	266
ก. ตัวอย่างบัตรบันทึกข้อมูลการใช้วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ.....	266
ข. รายชื่อวารสารสาระสังเขปและครุชนีวารสารจำนวน 90 ชื่อ ที่รวบรวมจากหนังสือและวารสารที่แนะนำบรรณานุกรมหลัก ทางการแพทย์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง.....	269
ค. ตัวอย่างตารางตรวจสอบรายชื่อวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มี การใช้กับรายชื่อวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่อ้างถึงในวารสาร สาระสังเขปและครุชนีวารสารทางการแพทย์และสาขาวิชาที่ เกี่ยวข้อง.....	274

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ง. ตารางตรวจสอบรายชื่อวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้ กับรายชื่อวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่อ้างถึงในวารสาร สารสังเขปและครรชนวารสารทางการแพทย์และสาขาวิชาที่ เกี่ยวข้อง.....	279
จ. การจัดประเภทสาขาวิชาของวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มี การใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน.....	295
ประวัติผู้เขียน.....	315

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

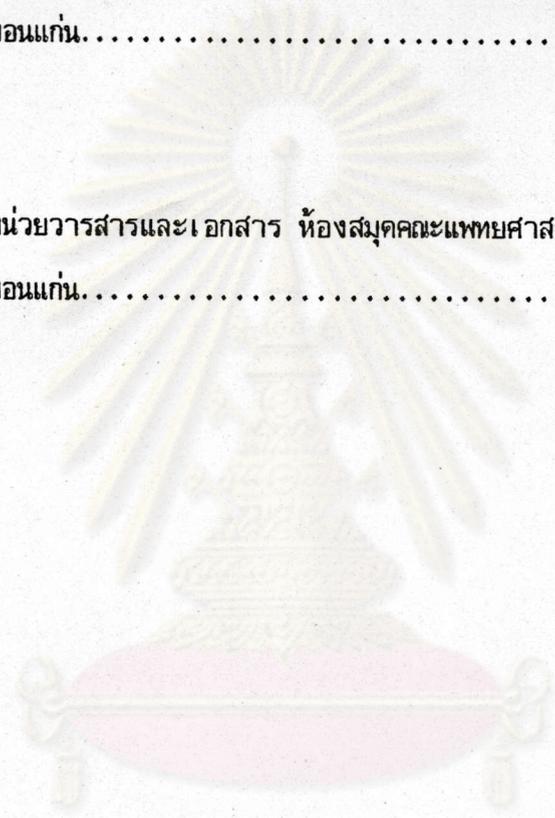
ตารางที่	หน้า
1. จมประมาณค่าวารสารของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.....	46
2. ประเภทของวารสารในห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น ในปี พ.ศ. 2529-2531.....	48
3. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงที่ 1 เรียงลำดับตามความถี่ของการใช้จากมากไปหาน้อย..	65
4. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้และความถี่ของการใช้ใน ช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 คิดเป็นร้อยละ.....	104
5. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงที่ 2 เรียงลำดับตามความถี่ของการใช้จากมากไปหาน้อย..	106
6. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้และความถี่ของการใช้ใน ช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 2 คิดเป็นร้อยละ.....	144
7. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้ในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน เรียงลำดับตามความถี่ของการ ใช้จากมากไปหาน้อย.....	146
8. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้และความถี่ของการใช้ใน ช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน คิดเป็น ร้อยละ.....	165
9. ลักษณะการใช้วารสารในห้องสมุดในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงที่ 1 ช่วงที่ 2 และช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 2 รวมกัน.....	167
10. ผลต่างของอันดับที่ของการใช้วารสารวิชาการภาษาอังกฤษในช่วง การเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 เรียงตามลำดับ อักษรชื่อวารสาร.....	169

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้เฉพาะในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงที่ 1 เรียงตามลำดับอักษรชื่อวารสาร.....	182
12. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้เฉพาะในช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงที่ 2 เรียงตามลำดับอักษรชื่อวารสาร.....	184
13. สาขาวิชาของวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้ใน ช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 รวมกัน.....	188
14. ปีพิมพ์ของวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้ใน ช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 ช่วงที่ 2 และช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 2 รวมกัน.....	192
15. ช่วงอายุของวารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้ใน ช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 ช่วงที่ 2 และช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 2 รวมกัน.....	195
16. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีการใช้และอ้างอิงในวารสารสาระสังเขปและครรชนวารสารทางการแพทย์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เรียงตามลำดับความถี่ของจำนวนวารสารสาระสังเขปและครรชนวารสารที่นำวารสารแต่ละชื่อไปอ้างอิงไว้.....	199
17. วารสารวิชาการภาษาอังกฤษที่มีความถี่ของการใช้ใน ช่วงการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงที่ 1 รวมกับช่วงที่ 2 และมีการอ้างอิงในวารสารสาระสังเขปและครรชนวารสารทางการแพทย์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เรียงลำดับตามคะแนนความถี่ของการใช้จากมากไปหาน้อย.....	225

สารบัญแนกหมู่และแนกฝั่ง

แนกหมู่ที่	หน้า
1. การแบ่งสายการบริหารงานคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	36
2. การแบ่งส่วนราชการของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.....	40
แนกฝั่งที่	
1. หน่วยวารสารและเอกสาร ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.....	45

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย